

Информационен бюлетин Transparensence

№ 1, декември 2013 г., стр. 1

Към прозрачен и надежден европейски пазар на Договори с гарантиран резултат

Transparensence е нов проект, съфинансиран от програма „Интелигентна енергия – Европа“, който ще съдейства за развитието на прозрачен и надежден европейски пазар на Договори с гарантиран резултат (ДГР), като разработи и внедри европейски Професионален кодекс във всичките 20 държави-участници в проекта. Главните целеви групи включват представители на доставчиците на пазарите на ДГР (и техните сдружения), на институциите, отговарящи за създаването на политиките, посредници при ДГР и клиенти.

Посетете ни на www.transparensence.eu

Приветстваме координатора на проекта Transparensence!

За да разберем какви са целите на проекта Transparensence, помолихме Jana Szomolányiová, координатор на проекта, да отговори на няколко въпроса.

1. Защо е важен проектът Transparensence?

Договорите с гарантиран резултат (ДГР) са енергийна услуга, която позволява на клиента да спести енергия без капиталови разходи, тъй като инвестицията бива изплатена директно от спестените енергийни разходи. В ЕС съществува огромен потенциал за такива проекти, но по-голямата му част не е оползотворена. Това е парадокс във времена на финансова криза, когато организациите – особено в публичния сектор – страдат от недостиг на нужния капитал, за да обновят сградния си фонд. Едно първоначално проучване в рамките на проекта Transparensence показва, че сред основните пречки пред ДГР са доверието в доставчиците на ДГР, сложността на метода на ДГР и слабото търсене от страна на клиентите. Следователно, проектът Transparensence има за цел да се изправи пред тези пречки и да повиши прозрачността и доверието на пазарите на ДГР, както и качеството на предлаганите услуги. Ние вярваме, че нашите усилия ще доведат до увеличаване броя на изпълнените проекти, свързани с ДГР.

2. Как смятате да постигнете тези цели?

За да повишим качеството и прозрачността на услугите, свързани с ДГР, ние подготвяме европейски Професионален кодекс на ДГР. Ако успеем да убедим болшинството доставчици на ДГР да се приобщат към принципите на честните и най-добри практики в бизнеса, ние можем да очакваме, че с времето доверието в този пазар ще нарасне, а заедно с това и търсенето на ДГР.

Проектът Transparensence ще предостави на доставчиците на ДГР международно ноу-хау и обратна връзка от редицата обучения и работни срещи. Проектът също така ще предложи онлайн информация, в това число материали за обучение и данни за европейските пазари на ДГР. Някои от най-опитните европейски специалисти в областта на ДГР ще помогнат за изпълнението на пилотни проекти в 20-те участващи държави.

3. Кои са ключовите фактори за успеха на проекта?

Ключов фактор за успеха ще бъде включването на всички участници на пазара на ДГР в разработването на Професионален кодекс. Изключително важно е доставчиците на ДГР да разберат, че е в техен интерес да приемат пакета от правила за бизнеса с ДГР, тъй като това ще повиши доверието на клиентите към тях и, съответно – ще увеличи търсенето на предлаганите от тях услуги.

Освен това, за властите, които са най-големият потенциален клиент на ДГР е изключително важно да се възползват от възможността, която предоставя Професионалният кодекс за ДГР при изпълнението на високо-качествени проекти, целящи намаляване на енергийното потребление в техните сгради. Това ще им помогне също така да изпълнят изискванията на Директивата за енергийната ефективност в областта на енергийните услуги.

За компании или потенциални клиенти на ДГР, които имат интерес от проекта: Вижте нашата страница в интернет (www.transparensence.eu) и се абонирайте за информационния бюлетин, от който ще можете да се информирате за дейностите по проекта Transparensence. Скоро ще бъдат публикувани резултатите от проучването за ЕСКО, както и предложението за Професионален кодекс.

За контакт: Jana Szomolányiová, координатор на Transparensence и старши консултант в SEVEN.
E-поща: jana.szomolanyiova@svn.cz.

Информационен бюлетин Transparensense

№ 1, декември 2013 г., стр. 2

Професионален кодекс - гаранция за качество, ценности и ръководни принципи

Ключовият фактор към успеха на проекта Transparensense е включването на участниците на пазара на ДГР в разработването на Професионален кодекс.

Една от целите, а вероятно и най-важната, на проекта Transparensense, е изграждането на доверие и подобряването на качеството на Договорите с гарантиран резултат (ДГР), чрез създаване на европейски Професионален кодекс по отношение на ДГР. Разработването на Професионален кодекс е съществена част от изграждането на професионална общност на ДГР със споделени ценности и обща цел. Проектът Transparensense служи като форум на всички заинтересовани страни, в рамките на който ще се създадат нормите за професионално поведение на компаниите за енергийни услуги (ЕСКО) и който ще доведе до прозрачност на пазара на ДГР. Професионалният кодекс цели също така да окаже влияние и върху другите участници на пазара на ДГР – клиентите и посредниците при изпълнението на ДГР, като предостави информация за стандартите за най-високо качество на ДГР, които следва да се спазват от ЕСКО компаниите.

Професионалният кодекс определя основните ценности, принципи и насоки по отношение на поведението на ЕСКО компаниите, които са основополагащи за гарантиране качеството на услугите в областта на ДГР, максимално повишаване мерките за енергийно-ефективни подобрения и финансови икономии, а също и тяхната устойчивост. Според проекта Transparensense, качеството на ДГР е мярка за това, доколко нивото на предоставената от ЕСКО компанията услуга отговаря на очакванията на клиента. Професионалният кодекс ще се основава на доброволно саморегулиране от страна на ЕСКО компаниите и следователно, няма да бъде законово-обвързващ.

ЕСКО компаниите и клиентите работят, спазвайки съответните национални закони, разпоредби и вътрешни

политики. Те, обаче, не управляват всички аспекти на поведението, присъщи на ДГР. Ето защо Професионалният кодекс ще помогне на ЕСКО компаниите и клиентите да разберат точно какво трябва да е качеството на ДГР и какво могат да очакват от поведението на другите участници на пазара.

Партньорите по проекта Transparensense вече определиха основните (етични) ценности на ДГР и принципите на изпълнение (поведение), произтичащи от тях. Тези ценности и принципи в момента се тестват на национално ниво, с цел получаване на допълнителна информация и подобряване качеството на първоначалния набор от критерии за минимални етически характеристики и конструктивно поведение. Тъй като Професионалният кодекс ще се тества чрез изпълнение на пилотни проекти в рамките на Transparensense, бяха изготвени някои основни препоръки към оценяването на ефективността на Професионалния кодекс. До края на 2013 г. ще бъде готово ръководството към Кодекса, което ще помогне на националните управителни комитети и заинтересованите страни на национално ниво да обсъдят проекта на Професионалния кодекс. През първата половина на 2014 г. ще бъдат изготвени и планове за прилагане на Професионалния кодекс на национално ниво.

За контакт: Damir Staničić от Института Йозеф Стефан, Словения, който отговаря за Професионалния кодекс, част от работен пакет 4 на проекта Transparensense.

E-поща: damir.stanicic@ijs.si.

Договори с гарантиран резултат - мощен бизнес модел за повишаване на енергийната ефективност

Сключването на Договори с гарантиран резултат (ДГР) може да доведе до значителни енергийни икономии в европейските страни, въз основа на принципите на възвръщане на инвестициите директно от спестените енергийни разходи. ДГР позволява на собствениците и управителите на обекти да ги модернизират и да подобрят неефективните активи, като възстановяват необходимия за това капитал непосредствено от енергийните спестявания, гарантирани от ЕСКО компаниите. ЕСКО компаниите поемат техническия риск и гарантират спестяванията.

Типичният ДГР се осъществява от компания за енергийни услуги (ЕСКО) и съдържа следните елементи:

- **Цялостна услуга** – ЕСКО компанията предоставя всички услуги, необходими за проектирането и изпълнението на цялостен проект за енергийна ефективност – от първоначално енергийно обследване до дългосрочен Мониторинг и верифициране на резултатите.
- **Комплексни мерки** – ЕСКО компанията съставя пълен индивидуален пакет от мерки, които да отговарят на нуждите на дадения обект.
- **Гаранция на спестяванията** – ЕСКО компанията дава гаранция, че осъществените в резултат от проекта икономии ще са достатъчни за възстановяването на разходите по проекта.
- **Финансиране на проекта** – ЕСКО компанията може да уреди дългосрочното финансиране на проекта от трета страна.

Информационен бюлетин Transparensense

№ 1, декември 2013 г., стр. 3

Състояние на европейския бизнес с ДГР: проблеми и възможности, според проучване на Transparensense

За да разберем какво е състоянието на бизнеса с ДГР, разпространихме въпросник сред ЕСКО компаниите и банките/финансовите къщи в цяла Европа. Olivier Garnier, енергиен анализатор в EEVS, обобщава ситуацията и дава вътрешен поглед върху регулаторните, структурните и финансовите пречки, срещани от индустрията.

Резултатите от проучването на Transparensense показват, че индустрията с ДГР в повечето европейски страни се сблъсква с еднакви проблеми, основно това е сложността на концепцията за ДГР, липсата на доверие в сектора на ДГР, ниското търсене от страна на клиентите и разпределянето на стимулите между собствениците и наемателите.

Регулаторните пречки включват неефективно регулиране, липса на подкрепа от страна на правителствата и несигурност по отношение на субсидиите и политиките; в същото време структурните пречки засягат липсата на доверие в сектора на ЕСКО услугите, сложното естество на концепцията за ЕСКО услуги и липсата на информация. Доста учудващо е, че осигуряването на финансиране за проекти, свързани с ДГР, е най-голямото препятствие пред доставчиците на ДГР и клиентите им в целия ЕС. Нещо повече, финансовата криза направи още по-трудно вземането на кредити, поради по-строгите изисквания на финансовите къщи. Ясно е, че финансовите къщи и банките в болшинството проучени европейски страни все още се борят за предоставянето на адекватно финансиране на ДГР, поради недостига на знания относно характеристиките на тези проекти.

Интересно е и това, че на финансовата криза се гледа като на възможност, според една трета от запитаните, които посочват, че повишаването на цените на енергията

и необходимостта да се намалят разходите също може да бъдат мощен стимул за ДГР. Други възможни стимули за положителното развитие на сектора на ДГР са промяната на държавната политика и нарастващото търсене от страна на потребителите. Енергийната политика на отделните европейски правителства най-често се смята за неефективна. Неудовлетворението от конкретните политики в областта на ДГР е още по-голямо – над 80% от запитаните отговарят, че „няма такива политики“, „много неефективни“ или „неефективни“. Общите политики по отношение на енергийната ефективност се оценяват малко по-високо, като почти 35% от анкетираните ги посочват като „ефективни“ или „много ефективни“.

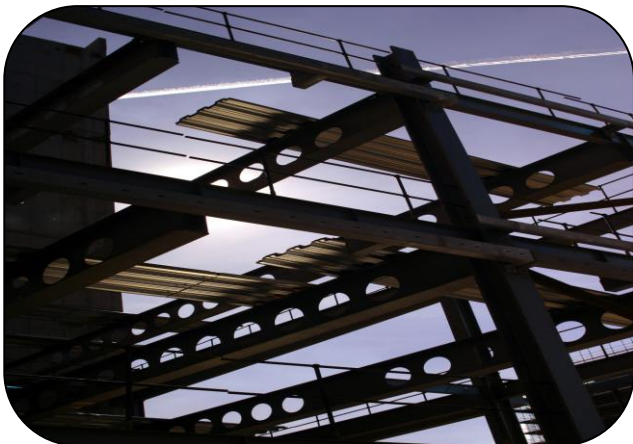
Прегледът на пазара на ДГР в ЕС като цяло е малко по-оптимистичен, в сравнение с предишни години. Над половината от запитаните отбелязват слаб или значителен подем през последните 3 години. 31% вярват, че на пазара има стагнация, и само 12% наблюдават лек или значителен спад.

Разходите по първоначалната инвестиция на ЕСКО компаниите в проекти, свързани с ДГР, са почти равномерно разпределени между малките проекти (под 200 000€) и по-големите проекти (от 1 до 5 млн.€). Произходът на клиентите на доставчиците на ДГР също е доста балансиран: 42% публичен и държавен сектор, 37% частен бизнес и 38% са комбинация от двата сектора. Видовете сгради, за които са изпълнявани ДГР са преобладаващо обществени сгради (болници, училища, университети), но също така и хотели, офиси и – най-изненадващо – промишлени обекти. Типичните внедрявани технологии включват осветление, системи за управление на енергопотреблението в сградите, подобрения на котелните инсталации, отоплението, вентилацията и климатизацията.

За контакт: Olivier Garnier, Енергиен анализатор в Energy Efficiency Verification Specialists (EEVS), Великобритания, лидер на работен пакет 2 от проекта Transparensense, относно Европейските пазари на ДГР. Е-поща: olivier@Eevs.co.uk.

**Абонирайте се за
информационния бюлетин на
Transparensense!**

За да получавате информационния бюлетин на Transparensense, изпратете съобщение на: office@bsrec.bg

Информационен бюлетин Transparensense

№ 1, декември 2013 г., стр. 4

Предстоящи дейности

Проектът Transparensense ще бъде представен по време на европейската конференция ESCO Europe 2014, 22-23 януари в Барселона

ESCO Europe 2014 ще събере ЕСКО компаниите от цяла Европа, за да обсъдят бизнес моделите за ДГР и резултатите по време на най-голямата европейска конференция, посветена на договорите с гарантиран резултат. Jana Szomolányiová и Vladimír Sochor, SEVEN ще представят първите резултати от проекта Transparensense. За повече информация относно конференцията, посетете www.esco-europe.com/programme.

Местни новини

EESI2020 – сроден проект на Transparensense

EESI 2020 – „Европейска инициатива за енергийните услуги за постигане целите на ЕС 2020 по отношение на енергийното спестяване“ има за цел да засили използването на ДГР в по-големите градове и метрополисни региони на територията на Европа, като Антверпен, Барселона, Берлин, Дъблин, Грац, Прага, Осло, София и Загреб. Проектът ще разгледа нетехнологичните пречки и ще подкрепи изпълнението на дългосрочни местни програми за ДГР в избраните общини или метрополисни региони. Посредниците при изпълнението на ДГР ще представят на новите участници на пазара най-добрите практики в разработването и посредничеството на проекти и програми, включващи ДГР. Между двата проекта ще се създаде тясно сътрудничество, най-вече при оказването на техническа помощ, провеждането на обучения и пилотни проекти.

Координатор на проекта: Sabine Piller, Berlin Energy Agency.

Интернет страница на проекта: <http://eesi2020.eu/>

Координатор на проекта

SEVEN, The Energy Efficiency Center

Americka 17
120 00 Prague
Czech Republic

Jana Szomolányiová

jana.szomolanyiova@svn.cz

Национално лице за контакт

Черноморски изследователски енергиен център

Ул. Боровец 5, ж.к. Стрелбище
София 1408
България

Ангел Николаев

office@bsrec.bg

Редактор на информационния бюлетин

Черноморски изследователски енергиен център

Ул. Боровец 5, ж.к. Стрелбище
София 1408
България

Ангел Николаев

office@bsrec.bg

Партньори по проекта

Co-funded by the Intelligent Energy Europe Programme of the European Union

Цялата отговорност за съдържанието на тази публикация принадлежи на авторите ѝ. Тя не отразява непременно мнението на Европейския съюз. ИАКИ и Европейската комисия не носят отговорност за използването на съдържащата се в публикацията информация.